

Besluit

Gewijzigd x-factorbesluit GTS 2017-2021

Ons kenmerk : ACM/UIT/507799
Zaaknummer : ACM/19/035019
Datum : 22 februari 2019

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt tot vaststelling van de doelmatigheidskorting in de zin van artikel 82, vierde lid, van de Gaswet voor de taken zoals bedoeld in de artikelen 10 en 10a, eerste lid, onderdeel b, c, d en e, van de Gaswet voor de periode 2017 - 2021 voor Gasunie Transport Services B.V.

1. Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) uitvoering aan artikel 82, vierde lid, van de Gaswet. Op grond hiervan stelt ACM voor Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS) een doelmatigheidskorting vast ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: x-factor). De x-factoren die met dit besluit worden vastgesteld zijn van toepassing op de tarieven die GTS in rekening brengt ter uitvoering van de taken zoals bedoeld in de artikelen 10 en 10a, eerste lid, onderdeel b, c, d en e, van de Gaswet.
2. Aanleiding voor dit besluit is de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) van 24 juli 2018.¹ In deze uitspraak heeft het CBb het methodebesluit voor GTS van 23 februari 2017 vernietigd en ACM opgedragen een nieuw besluit te nemen. ACM heeft op 24 januari 2019 in lijn met de CBb uitspraak een nieuw methodebesluit voor GTS genomen (hierna: het nieuwe methodebesluit GTS).² Op basis van het nieuwe methodebesluit GTS herzielt ACM het x-factorbesluit voor GTS van 23 februari 2017 (ACM/DE/2016/205150).
3. Dit besluit stelt de x-factor vast voor GTS. ACM stelt dit besluit vast voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021.
4. De ACM heeft in het nieuwe methodebesluit GTS de WACC opnieuw vastgesteld. De ACM heeft eveneens in dat besluit de frontier shift gewijzigd. Volgens artikel 8:69, eerste lid, van de Awb mag degene die beroep instelt daardoor niet slechter af zijn dan hij was geweest zonder het instellen van beroep. Dit wordt ook wel het verbod op reformatio in peius genoemd. Om de vraag te kunnen beantwoorden of het verbod op reformatio in peius is geschonden, moet ACM nagaan in hoeverre de netbeheerder per saldo als gevolg van wijzigingen van het methodebesluit niet in een slechtere positie komen te verkeren. Met het methodebesluit GTS stelt ACM de methode van regulering van GTS vast op grond waarvan ACM uiteindelijk in het x-factorbesluit de totale inkomsten vaststelt.
5. Thans kan ACM vaststellen dat GTS niet slechter af is door het geheel van wijzigingen in het nieuwe methodebesluit GTS. Waar het om gaat is dat de totale inkomsten die uiteindelijk volgen uit het nieuwe methodebesluit GTS, niet lager mogen zijn dan de totale inkomsten die zouden volgen uit het oorspronkelijke methodebesluit waartegen de netbeheerder beroep heeft ingesteld.
6. De totale inkomsten in het onderhavige besluit voor 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021 zijn ieder jaar hoger dan vastgesteld in het x-factorbesluit GTS van 23 februari 2017. De ACM is daarom van mening dat GTS als gevolg van de uitwerking van genoemde wijzigingen in het nieuwe methodebesluit GTS niet in een slechtere positie komt te verkeren.

¹ CBb 24 juli 2018, ECLI:NL:CBB:2018:346

² Besluit van 24 januari 2019 met kenmerk ACM/UIT/505484.

7. Dit besluit bestaat uit een aantal hoofdstukken. Hoofdstuk 2 bevat de procedure van totstandkoming van dit besluit. In hoofdstuk 3 is het wettelijk kader van dit besluit beschreven. In hoofdstuk 4 stelt ACM de begininkomsten vast. In hoofdstuk 5 staat het dictum verwoord.
8. ACM heeft één bijlage toegevoegd aan het besluit. Dit is de parameterbijlage. Deze bijlage is onderdeel van onderhavig besluit. ACM verwijst naar de internetpagina van ACM, www.acm.nl, voor de volledige berekeningswijze van de x-factoren.

2. Procedure van totstandkoming van dit besluit

9. Op 23 februari 2017 heeft ACM in het methodebesluit voor GTS de methode vastgesteld als bedoeld in artikel 82, tweede lid, van de Gaswet. Op basis van dit methodebesluit voor GTS heeft ACM het x-factorbesluit zoals bedoeld in artikel 82, vierde lid, van de Gaswet, voor GTS genomen.³
10. Het CBB⁴ heeft het methodebesluit GTS van 23 februari 2017 op 24 juli 2018 vernietigd en ACM opgedragen een nieuw methodebesluit voor GTS te nemen. Op 24 januari 2019 heeft ACM het nieuwe methodebesluit GTS genomen. Het onderhavige besluit is genomen met toepassing van het nieuwe methodebesluit GTS.
11. ACM stelt onderhavig besluit overeenkomstig artikel 82, vierde lid, van de Gaswet vast na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt. ACM heeft hieraan invulling gegeven door middel van overleggen met een klankbordgroep op 5 november en op 18 december 2018. De overleggen met de klankbordgroep hadden een informeren en consulteren karakter. ACM heeft de vergaderstukken (inclusief de verslagen) van deze overleggen gepubliceerd op de internetpagina van ACM, www.acm.nl.
12. De herziene berekening van de x-factor is op 18 februari 2019 voor een feitelijke controle aan GTS voorgelegd. GTS heeft aangegeven dat de wijzigingen overeenkomen met het nieuwe methodebesluit.

3. Wettelijk kader

13. De wetgever heeft ACM belast met de taak een reguleringssystematiek vast te stellen met inachtneming van het belang dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van de uitvoering van de wettelijke taken van GTS als bedoeld in de artikelen 10 en 10a, eerste lid, onderdeel b, c, d en e van de Gaswet, wordt bevorderd. Jaarlijks stelt ACM tarieven vast die GTS in rekening mag brengen voor de uitvoering van

³ Besluit van 23 februari 2017 met kenmerk ACM/DE/2016/205150.

⁴ CBB 24 juli 2018, ECLI:NL:CBB:2018:346.

genoemde taken. ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze tarieven samenhangen met het onderhavige besluit en met de methode tot vaststelling van de x-factor voor GTS. ACM hecht hier aan omdat deze begrippen, en de daarbij behorende besluiten van ACM, onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.

14. ACM stelt op grond van artikel 82, eerste en tweede lid, de methode van regulering vast voor de taken van GTS genoemd in de artikelen 10 en 10a, eerste lid, onderdeel b, c, d en e van de Gaswet:

1. In afwijking van artikel 80 worden de tarieven ter uitvoering van de taken door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, genoemd in de artikelen 10 en 10a, eerste lid, onderdeel b, c, d en e, alsmede de tarieven voor de transport ondersteunende diensten vastgesteld overeenkomstig dit artikel.

2. Voor de taken van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, bedoeld in het eerste lid, stelt de Autoriteit Consument en Markt de methode van regulering vast, voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar, na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de gasmarkt, met inachtneming van het belang dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van de uitvoering van deze taken bevordert en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen.

15. Vervolgens past ACM de vastgestelde methode van regulering toe om onder meer de hoogte van de x-factor voor GTS vast te stellen. De x-factor geeft invulling aan de doelmatigheidsverbetering die GTS kan behalen op de afzonderlijke taken. ACM stelt op grond van artikel 82, vierde lid, van de Gaswet de x-factor vast:

“De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties een doelmatigheidskorting vast. Dit besluit geldt voor dezelfde periode als het besluit op grond van het tweede lid. De doelmatigheidskorting heeft tot doel om een doelmatige bedrijfsvoering te bevorderen.”

16. Ingevolge artikel 82, derde lid, van de Gaswet zendt GTS jaarlijks aan ACM een voorstel voor de tarieven voor de uitvoering van de taken genoemd in de artikelen 10 en 10a van de Gaswet:

“De netbeheerder van het landelijk gastransportnet zendt jaarlijks voor 1 september aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven voor uitvoering van de taken genoemd in de artikelen 10 en 10a, met inachtneming van de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 12f of 12g en met inachtneming van de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 39e, 39f, derde lid, of 54a, derde lid, voor zover deze kosten doelmatig zijn.”

17. Vervolgens stelt ACM de tarieven jaarlijks vast en legt deze neer in een tarievenbesluit. Een tarievenbesluit bevat derhalve de tarieven die gebruikers van het landelijk gastransportnet moeten betalen voor de uitvoering van de taken van GTS. De wettelijke grondslag voor de vaststelling van de tarieven door ACM is gelegen in artikel 82, vijfde lid, van de Gaswet:

“De Autoriteit Consument en Markt stelt jaarlijks de tarieven vast die kunnen verschillen voor de onderscheiden tariefdragers.”

4. Begininkomsten 2016

18. In het methodebesluit heeft ACM vastgelegd dat zij de begininkomsten van GTS gelijkstelt aan de verwachte kosten van 2016.⁵
19. Uit het x-factormodel en uit bijlage 1 volgt dat de totale verwachte kosten van 2016 van GTS gelijk zijn aan € 1.002.925.465. Op basis hiervan stelt ACM de begininkomsten van GTS vast op de hoogte van het hiervoor genoemde bedrag.

5. Dictum

20. De Autoriteit Consument en markt stelt de begininkomsten van Gasunie Transport Services B.V. gelijk aan de verwachte kosten van 2016. De totale begininkomsten van Gasunie Transport Services B.V. zijn gelijk aan € 1.002.925.465. Dit betreft de opsomming van de begininkomsten per taak zoals terug te vinden is in bijlage 1 van dit besluit.
21. De Autoriteit Consument en Markt stelt de doelmatigheidskortingen als bedoeld in artikel 82, vierde lid, van de Gaswet voor de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2021 voor Gasunie Transport Services B.V vast op:
- 5,08 voor de taak transport als bedoeld in artikel 10 van de Gaswet, met uitzondering van het zesde lid;
 - 4,28 voor de taak balancering als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, aanhef en onder b. en e., van de Gaswet;
 - 1,54 voor de kwaliteitsconversie als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, aanhef en onder c., van de Gaswet;
 - 2,53 voor de taak aansluiten als bedoeld in artikel 10, zesde lid, van de Gaswet;
 - 5,53 voor de taak bestaande aansluitingen als bedoeld in artikel 10a, eerste lid, aanhef en onder d., van de Gaswet.

⁵ Zie paragraaf 8.3 van het nieuwe methodebesluit GTS 2017-2021 met kenmerk ACM/UIT/505484.

22. De onderliggende cijfers waarop de begininkomsten en de x-factoren gebaseerd zijn, zijn zowel terug te vinden in bijlage 1 als in het x-factormodel, dat ACM op haar website heeft gepubliceerd.
23. Dit onderhavige besluit treedt met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2017 en geldt tot en met 31 december 2021.

Den Haag,
Datum:

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.

drs. J. de Maa
Teammanager Directie Energie

*Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Graag ontvangen wij uw bezwaarschrift **binnen zes weken** na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.*

Bijlage 1 Overzicht parameters x-factor en resultaten

a. Parameters

Parameter	Taak/taken	%
Reële WACC bestaand vermogen 2016	Alle taken	4,5%
Reële WACC bestaand vermogen 2021	Alle taken	2,8%
Reële WACC nieuw vermogen 2016	Alle taken	3,8%
Reële WACC nieuw vermogen 2021	Alle taken	2,8%
Efficiëntiescore BNetzA	Alle taken	78,9%
Efficiëntiescore CEER	Alle taken	81,6%
Marge op de gemeten efficiëntie	Alle taken	5,0%
Statische efficiëntieparameter BNetzA	Alle taken	83,9%
Statische efficiëntieparameter CEER	Alle taken	86,6%
Frontier shift 2014-2016	Alle taken	1,1%
Frontier shift 2017-2021	Alle taken	0,1%
Percentage schatting OPEX reguliere uitbreidingsinvesteringen	Alle taken	1,0%
Verdeelsleutel	Transporttaak	91,5%
Verdeelsleutel	Balanceringsstaak	3,5%
Verdeelsleutel	Bestaande aansluitingstaak	5,0%
Verdeelsleutel	Aansluittaak	0,0%
CPI 2014	Alle taken	2,8%
CPI 2015	Alle taken	1,0%
CPI 2016	Alle taken	0,8%
Inschatting jaarlijkse CPI 2017-2021	Alle taken	1,2%

b. Kosten, begininkomsten, eindinkomsten

Parameter	Taak/taken	Bedrag in EURO
Verwachte algemene operationele kosten 2016	Transporttaak	€ 176.214.535
	Balanceringsstaak	€ 6.740.447
	Kwaliteitsconversietaak	€ 14.278.551
	Bestaande aansluitingstaak	€ 9.629.210
	Aansluitaak	€ 0
Verwachte inkoopkosten energie 2016	Transporttaak	€ 55.058.140
	Balanceringsstaak	€ 2.106.049
	Kwaliteitsconversietaak	€ 39.281.926
	Bestaande aansluitingstaak	€ 3.008.642
	Aansluitaak	€ 0
Verwachte kapitaalkosten 2016	Transporttaak	€ 593.996.777
	Balanceringsstaak	€ 22.721.188
	Kwaliteitsconversietaak	€ 43.776.132
	Bestaande aansluitingstaak	€ 32.458.840
	Aansluitaak	€ 484.258
Verwachte jaarlijkse kosten voor uitbreidingsinvesteringen 2016	Transporttaak	€ 2.986.140
	Balanceringsstaak	€ 114.224
	Kwaliteitsconversietaak	€ 13.744
	Bestaande aansluitingstaak	n.v.t.
	Aansluitaak	€ 56.664
Begininkomsten 2016	Transporttaak	€ 828.255.592

(totale verwachte kosten 2016)	Balanceringsstaak	€ 31.681.908
	Kwaliteitsconversietaak	€ 97.350.352
	Bestaande aansluitingstaak	€ 45.096.691
	Aansluitaak	€ 540.922
Verwachte kosten 2021 BNetZA <i>binnen scope</i>	Transporttaak	€ 720.708.947
	Balanceringsstaak	€ 18.690.107
	Kwaliteitsconversietaak	n.v.t.
	Bestaande aansluitingstaak	€ 39.383.003
	Aansluitaak	n.v.t.
Verwachte kosten 2021 BNetZA <i>buiten scope</i>	Transporttaak	€ 57.617.685
	Balanceringsstaak	€ 11.081.950
	Kwaliteitsconversietaak	€ 95.702.769
	Bestaande aansluitingstaak	€ 2.166.429
	Aansluitaak	€ 674.227
Efficiënte kosten 2021 BNetZA	Transporttaak	€ 662.292.491
	Balanceringsstaak	€ 26.762.950
	Kwaliteitsconversietaak	€ 95.702.769
	Bestaande aansluitingstaak	€ 35.208.768
	Aansluitaak	€ 674.227
Verwachte kosten 2021 CEER <i>binnen scope</i>	Transporttaak	€ 612.433.867
	Balanceringsstaak	€ 17.641.420
	Kwaliteitsconversietaak	n.v.t.

	Bestaande aansluitingtaak	€ 33.466.332
	Aansluitaak	€ 368.765
Verwachte kosten 2021 CEER <i>buiten scope</i>	Transporttaak	€ 165.892.764
	Balanceringstaak	€ 12.130.637
	Kwaliteitsconversietaak	€ 95.702.769
	Bestaande aansluitingtaak	€ 8.083.100
	Aansluitaak	€ 305.462
Efficiënte kosten 2021 CEER	Transporttaak	€ 696.260.493
	Balanceringstaak	€ 27.408.107
	Kwaliteitsconversietaak	€ 95.702.769
	Bestaande aansluitingtaak	€ 37.064.943
	Aansluitaak	€ 624.812
Eindinkomsten 2021 (Gemiddelde efficiënte kosten 2021)	Transporttaak	€ 679.276.492
	Balanceringstaak	€ 27.085.528
	Kwaliteitsconversietaak	€ 95.702.769
	Bestaande aansluitingtaak	€ 36.136.856
	Aansluitaak	€ 649.520

c. x-factor

Parameter	Taak/taken	
X-factor (afgerond op 2 decimalen)	Transporttaak	5,08
	Balanceringstaak	4,28
	Kwaliteitsconversietaak	1,54
	Bestaande aansluitingtaak	5,53
	Aansluitaak	-2,53